

Богдан ХАХУЛА,
доктор філософії в галузі економіки,
доцент кафедри менеджменту
Білоцерківський національний аграрний університет,
Україна

ЕКОНОМІЧНІ ЗАСАДИ ФУНКЦІОНУВАННЯ ТЕХНІКО- ТЕХНОЛОГІЧНИХ ПАРКІВ, ЯК ОСНОВИ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА УКРАЇНИ

Розвиток пріоритетних напрямів технічного забезпечення нами розглядається через створення умов для ефективної діяльності сільськогосподарських товаровиробників, оскільки матеріальні витрати – найбільш вагома стаття затрат на виробництво та реалізацію продукції. Саме це визначає два основні завдання, які постають перед ринком сільськогосподарської техніки: перша – повне забезпечення необхідними матеріальними ресурсами в необхідній кількості та у визначений час; друге – реалізація функцій технічного забезпечення погляду економічної доцільності й ефективності.

З метою активізації інноваційно-інвестиційної активності на ринку сільськогосподарської техніки існує необхідність у побудові інтегрованої міжфірмової виробничої мережі для таких підприємств, що є можливою за умови розвитку техніко-технологічних парків (ТТП) (промислових парків, технологічних інкубаторів, технологічних парків) на основі великих машинобудівних підприємств [1]. Техніко-технологічні парки створюють умови для підвищення ефективності діяльності малих промислових підприємств на основі інтеграції.

Враховуючи світовий досвід формування та функціонування промислових парків, які розглядаються як інфраструктура підтримки інноваційного підприємництва, становлення технологічної бази та зважаючи на кризовий стан розвитку сільськогосподарського машинобудування, вважаємо за

доцільне розвивати такі інноваційні структури у цій галузі в Україні на основі створення техніко-технологічних парків.

Основними напрямками розвитку техніко-технологічних парків повинні стати: імпортозаміщення компонентної бази для виробництва конкурентоспроможної продукції; розвиток малого і середнього виробничого бізнесу; підвищення інвестиційної привабливості сектору сільськогосподарського машинобудування; створення нових робочих місць; трансфер інноваційних технологій від великих машинобудівних підприємств до незалежних постачальників комплектуючих.

Принципами створення техніко-технологічних парків у сільськогосподарському машинобудуванні повинні стати: принцип синергії – ефективність діяльності підприємств, що входять до парку, має бути вищою, ніж якщо б вони працювали поза інтегрованою системою; принцип відкритості – можливість для інтеграції повинні мати усі господарюючі суб'єкти; принцип свободи прийняття управлінських рішень – взаємовідносини між учасниками повинні мати партнерський довгостроковий характер; принцип конкуренції – розвиток конкуренції між учасниками цієї інтеграційної структури; принцип додержання галузевих пріоритетів – створення і розвиток парків має сприяти реалізації стратегії розвитку пріоритетних галузей; принцип гнучкості – спроможність учасників оперативно змінювати свої цілі та організаційні форми під впливом динамічного середовища; принцип централізації – централізоване управління для розвитку конкурентних переваг та сприятливих умов для підприємств, що до нього входять; принцип мотивації – з метою залучення та утримання учасників у структурі необхідні відповідні мотиваційні принципи; принцип інноваційної орієнтації – інтеграція підприємств має бути спрямована на створення, використання і трансфер інноваційних технологій від великих [2].

Важливим етапом розвитку техніко-технологічних парків є створення управляючої компанії, яка здійснює функції, спрямовані на розвиток та забезпечення об'єктами інженерно-технічної, виробничої та логістичної інфраструктури. Основними напрямками діяльності управляючої компанії

можуть стати: комплексне консультаційне та сервісне супроводження учасників парку; інформаційне забезпечення; сприяння у залученні зовнішніх інвестицій; комунальне та інженерне забезпечення (за умови укладення прямих договорів із постачальниками ресурсів і підприємствами учасників). Основою розвитку техніко-технологічних парків повинні стати довгострокові партнерські відносини між його учасниками за такими напрямками, що передбачають розвиток партнерських відносин при створенні інноваційної продукції; при виробництві продукції; розвиток партнерських відносин у здійсненні інвестиційної діяльності.

Отже, ТТП дозволяють створити ефективну систему міжфірмової взаємодії машинобудівних підприємств із господарюючими суб'єктами, які здійснюють виробництво комплектуючих для сільськогосподарської техніки, а також спеціалізованими сервісними компаніями. Взаємодія може здійснюватися не лише у сфері виробництва, а й у сферах розробки нової продукції, удосконалення технології її виробництва, реалізації спільних інвестиційних проєктів, маркетингу та спільному навчанню персоналу. Конкурентні переваги такого роду структури одержують за рахунок ефекту синергії, який утворюється в результаті інтеграції цих видів діяльності.

Список використаних джерел

1. Уханова І.О. Розвиток та функціонування технопарків: світовий досвід та специфіка в Україні: монографія. Одеса, 2012. 131 с.
2. Гордієнко В.П. Інноваційний розвиток регіонів на основі технопаркової концепції. *Економічний простір*. 2011. № 46. С. 37–44.